

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2018
COM(2018) 338 final

2018/0170 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se mění nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 o vyšetřování prováděném
Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF), pokud jde o spolupráci s Úřadem
evropského veřejného žalobce a účinnost vyšetřování úřadu OLAF**

{SWD(2018) 251 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Komise provádí ambiciózní legislativní program k posílení ochrany finančních zájmů Unie. V červenci 2017 přijaly Parlament a Rada směrnici o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie.

V říjnu 2017 přijala Rada nařízení, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (dále též jen „Úřad“). Zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce představuje hlavní prioritu Komise v oblasti trestního soudnictví a boje proti podvodům souvisejícím s rozpočtem Unie. Úřad podstatně změní institucionální strukturu EU v oblasti boje proti podvodům. Bude mít pravomoc vést trestní vyšetřování a stíhání u soudů zúčastněných členských států. Očekává se, že zajistí jednotnější a účinnější politiku v oblasti trestního stíhání trestných činů poškozujících nebo ohrožujících rozpočet Unie, což bude mít za následek více případů stíhání a odsouzení a vyšší úroveň vymáhání.

V důsledku nařízení o Úřadu evropského veřejného žalobce je třeba upravit nařízení č. 883/2013, kterým se řídí vyšetřování prováděné Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

Úřad OLAF byl zřízen v roce 1999, přičemž jeho úkolem je zejména provádění správních vyšetřování v oblasti ochrany finančních zájmů Unie. V rámci svého správního mandátu vyšetřuje úřad OLAF administrativní nesrovnalosti i trestné jednání. Hraje důležitou úlohu v boji proti podvodům, úplatkářství a jinému protiprávnímu jednání, a to prostřednictvím svých vyšetřování, která mají umožnit zpětné získání finančních prostředků, disciplinární a správní opatření, jakož i obžaloby a stíhání. Úřad OLAF využívá své odborné znalosti v oblasti vyšetřování v neustále se měnícím kontextu podvodů souvisejících s rozpočtem Unie. Provádí rostoucí počet vyšetřování, což má za následek vyšší počty doporučení a částek, u nichž je doporučeno zpětné získání.

V oblasti podvodů bude zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce představovat významné zlepšení stávající situace. V současnosti provádí úřad OLAF správní vyšetřování s využitím správních pravomocí, které jsou v porovnání s trestním vyšetřováním omezené. Pokud se setká s možnými trestnými činy, může pouze zaslat doporučení vnitrostátním justičním orgánům, neexistují však žádné záruky ohledně zahájení trestního stíhání. V budoucnu bude v případě členských států, které se připojí k Úřadu evropského veřejného žalobce, ohlašovat tato podezření na trestné činy Úřadu evropského veřejného žalobce a spolupracovat s ním v rámci jeho vyšetřování.

Nařízení o Úřadu evropského veřejného žalobce již obsahuje ustanovení, která upravují vztah mezi Úřadem evropského veřejného žalobce a úřadem OLAF. Tato ustanovení jsou založena na zásadách úzké spolupráce, výměny informací, doplňkovosti a zamezení zdvojenému úsilí. Tato pravidla se musí odrážet a být doplněna v nařízení č. 883/2013. Hlavním důvodem změny nařízení č. 883/2013 je proto úprava právního rámce úřadu OLAF do doby, než začne Úřad evropského veřejného žalobce fungovat. K zajištění hladkého přechodu na nový rámec by mělo pozměněné nařízení vstoupit v platnost dříve, než začne Úřad evropského veřejného žalobce fungovat (podle předpokladu koncem roku 2020).

Úřad evropského veřejného žalobce i úřad OLAF jsou v rámci svých příslušných úkolů pověřeny ochranou finančních zájmů Unie. Zatímco Úřad evropského veřejného žalobce povede trestní vyšetřování, jejichž účelem je vyšetřování a trestní stíhání pachatelů a spolupachatelů trestných činů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie a jejich

postavení před soud, úřad OLAF bude provádět i nadále správní vyšetřování se zvláštním důrazem na usnadnění správního vymáhání a předcházení dalšímu poškozování finančních zájmů EU prostřednictvím správních opatření. Těžiště činnosti budoucího Úřadu evropského veřejného žalobce a úřadu OLAF je tudíž odlišné, ačkoliv oba směřují ke společnému cíli.

Úřad OLAF bude také stejně jako v současnosti vést i nadále vyšetřování v členských státech, které se v této fázi k Úřadu evropského veřejného žalobce nepřipojí. V těchto členských státech by měly vnitrostátní orgány, jakož i úřad OLAF přispívat k vytvoření podmínek zajišťujících účinnou a rovnocennou úroveň ochrany finančních zájmů Unie v celé EU.

Za této situace je nezbytné, aby byl právní rámec úřadu OLAF vhodný pro daný účel, aby mu umožňoval plnit jeho úlohu s ohledem na Úřad evropského veřejného žalobce, členské státy a orgány, instituce a jiné subjekty Unie. V hodnocení týkajícím se nařízení č. 883/2013 dospěla Komise k závěru, že nařízení umožňuje, aby úřad OLAF i nadále přinášel konkrétní výsledky v oblasti ochrany rozpočtu Unie. Změny z roku 2013 znamenaly jasné zlepšení, pokud jde o vedení vyšetřování, spolupráci s partnery a práva dotčených osob. Hodnocení současně upozornilo na nedostatky, které negativně ovlivňují účelnost a efektivnost vyšetřování. Tato zjištění se týkají široké škály oblastí, včetně vyšetřovacích nástrojů úřadu OLAF, vymáhání pravomocí úřadu OLAF, jednotných podmínek pro provádění vnitřního vyšetřování, provádění digitálních forenzních operací, rozdílů při plnění doporučení úřadu OLAF, povinností týkajících se spolupráce ze strany členských států a orgánů, institucí a jiných subjektů Unie nebo celkové soudržnosti právního rámce.

Zabývání se všemi zjištěními plynoucími z hodnocení však do oblasti působnosti tohoto návrhu nespadá, jelikož by revidované nařízení mělo být v platnosti v době, kdy začne Úřad evropského veřejného žalobce fungovat. Návrh proto obsahuje omezený počet cílených změn na základě naprosto jednoznačných zjištění z hodnocení. Jedná se o základní změny, které jsou v krátkodobém horizontu nezbytné k posílení rámce pro vyšetřování úřadu OLAF, aby byl zachován jako silný a zcela funkční úřad, který doplňuje trestněprávní přístup Úřadu evropského veřejného žalobce správním vyšetřováním, které však neznamenají změnu jeho mandátu ani pravomocí.

Pozornost je zaměřena na oblasti, v nichž má v současnosti nedostatečná jasnost některých ustanovení ve stávajícím nařízení za následek překážky, jež úřadu OLAF brání v účinném fungování, zejména co se týká kontrol a inspekcí na místě nebo přístupu k informacím o bankovním účtu. Navrhované změny mají objasnit a snížit dvojznačnost stávajících ustanovení pro dotčené hospodářské subjekty, členské státy a úřad OLAF, tudíž zvýšit právní jistotu. To úřadu OLAF umožní postupovat v rámci všech svých vyšetřování účinně a jednotněji. To přímo souvisí s cíli týkajícími se silné ochrany rozpočtu v celé Unii ve spojení s náležitými procesními zárukami pro hospodářské subjekty, jichž se vyšetřování týká.

Celkovým cílem návrhu je posílení ochrany finančních zájmů Unie. Toho bude dosaženo prostřednictvím tří specifických cílů týkajících se:

- přizpůsobení fungování úřadu OLAF zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce,
- zvýšení efektivity vyšetřovací funkce úřadu OLAF,
- objasnění a zjednodušení vybraných ustanovení nařízení č. 883/2013.

V hodnotící zprávě Komise již bylo uvedeno, že by návrh obsahující tyto cílené změny mohl být doplněn obsáhlejší modernizací rámce pro vyšetřování úřadu OLAF, který ve svých klíčových aspektech pochází z doby vytvoření úřadu OLAF v roce 1999. Byla by to příležitost pro zvážení zásadnějších změn v kontextu trendů, které se v oblasti podvodů objevují v 21. století, a měly by být vzaty v úvahu zkušenosti získané ze spolupráce mezi Úřadem evropského veřejného žalobce a úřadem OLAF. To by umožnilo uvážit rovněž další zjištění

plynoucí z hodnocení a aspekty právního rámce, u nichž může být nutné další posouzení a diskuse.

Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Změna nařízení č. 883/2013 je důsledkem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce a má zajistit, aby byl právní rámec pro ochranu finančních zájmů Unie soudržný. Po přijetí směrnice o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie a nařízení o Úřadu evropského veřejného žalobce se jedná o další krok směrem k posílení právního rámce, který zajišťuje, aby byly v boji proti podvodům účinně využity všechny dostupné prostředky.

To je obzvláště důležité, jelikož se Unie blíží k dalšímu víceletému finančnímu rámci. Efektivní a řádné čerpání rozpočtu Unie je klíčovým prvkem při budování důvěry občanů EU a pro posílení přidané hodnoty evropského projektu. Zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce a posílení právního rámce úřadu OLAF přispěje k cíli Smlouvy týkajícímu se vysoké úrovně ochrany rozpočtu Unie na celém území EU (článek 325 SFEU).

Soulad s ostatními politikami Unie

Tato iniciativa je v souladu s ostatními legislativními změnami, které mají zajistit větší odolnost příjmů, výdajů a aktiv Unie vůči podvodům a posílit spolupráci mezi donucovacími orgány.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Právní základ

Návrh je založen na článku 325 SFEU a článku 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

Subsidiarita

Úřad OLAF plní zvláštní evropský úkol, kterým je ochrana finančních zájmů Unie v rámci článků 317 a 325 SFEU, jenž nelze provádět stejně na vnitrostátní úrovni. Návrh se týká vyšetřování vedených úřadem Unie, jež jsou v současnosti upravena v nařízení Unie. Nemění pravomoci a odpovědnost členských států v oblasti boje proti podvodům ohrožujícím finanční zájmy Unie, což je povinnost, kterou členské státy sdílejí s Uní, ani nerozšiřuje pravomoci a mandát úřadu OLAF.

Návrh se týká vztahů s Úřadem evropského veřejného žalobce, což bude subjekt Unie zřízený na základě nařízení EU. Řešení spolupráce mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce proto vyžaduje opatření na úrovni Unie.

Změny, které mají v právním rámci úřadu OLAF lépe vymezit odkazy na vnitrostátní právo (v souvislosti s kontrolami a inspekcemi na místě a přípustností zpráv úřadu OLAF) a pomoc, kterou poskytují členské státy (zejména k zajištění přístupu úřadu OLAF k bankovním údajům), jsou nezbytné, aby bylo v celé Unii zajištěno účinné a jednotnější provádění vyšetřování úřadu OLAF. To je nutné, aby na ochranu evropského zájmu (finančních zájmů Unie) mohl úřad OLAF své vyšetřovací nástroje používat účinně ve všech členských státech, přičemž jsou současně zajištěny náležité procesní záruky pro hospodářské subjekty, jichž se vyšetřování úřadu OLAF týká. Tyto cíle vyžadují opatření na úrovni EU.

Proporcionalita

Navrhované změny jsou omezeny na to, co je nezbytné k dosažení navrhovaných cílů, a jsou tudíž v souladu se zásadou proporcionality.

Změny související s Úřadem evropského veřejného žalobce jsou důsledkem přijetí nařízení 2017/1939. Jsou omezeny na to, co je nezbytné k přizpůsobení fungování úřadu OLAF tak, aby byly zohledněny zásady vztahu mezi Úřadem evropského veřejného žalobce a úřadem OLAF stanovené ve zmíněném nařízení.

Mimoto se zabývají určitými omezenými aspekty nařízení, u nichž praxe odhalila nedostatky stávajícího systému. Ačkoliv závěry hodnocení jsou dalekosáhlé, změny se navrhuje pouze tehdy, jsou-li nezbytné v krátkodobém horizontu, aby byla zajištěna účinnost vyšetřování úřadu OLAF. Konkrétní změny nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle, a uvažují různé dotčené právní zájmy. Ustanovení o provádění kontrol na místě jsou pozměněna pouze v rozsahu nezbytném k zajištění toho, aby mohl úřad OLAF používat účinně tento vyšetřovací nástroj ve všech členských státech. Tyto změny nemají vliv na uplatňování vnitrostátního práva v případech, kdy je to relevantní, tj. jsou-li vnitrostátní orgány vyzvány, aby byly úřadu OLAF nápomocny v souladu s vnitrostátními procesními pravidly. Tato zásada platí rovněž s ohledem na nové ustanovení o přístupu k bankovním údajům: ačkoliv je nutné v nařízení objasnit, že by příslušné vnitrostátní orgány měly být úřadu OLAF nápomocny při získávání přístupu k těmto informacím, které jsou nezbytné k odhalení mnoha typů podvodů, budou tak činit podle svých vnitrostátních právních předpisů.

Volba nástroje

Nařízení č. 883/2013 musí být pozměněno nástrojem stejného typu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Hodnocení nařízení č. 883/2013

Dne 2. října 2017 přijala Komise zprávu o hodnocení uplatňování nařízení č. 883/2013. Ke zprávě bylo připojeno stanovisko dozorčího výboru úřadu OLAF.

Hodnocení dospělo k závěru, že nařízení umožnilo, aby úřad OLAF i nadále přinášel konkrétní výsledky v oblasti ochrany rozpočtu EU. Při posuzování však byla odhalena také řada nedostatků, které mají negativní vliv na účinnost vyšetřování úřadu OLAF. Tato zjištění se týkají široké škály oblastí souvisejících s uplatňováním nařízení. Oblasti, jimiž návrh se zabývá a které se pokládají za nezbytné k posílení rámce pro vyšetřování úřadu OLAF v krátkém čase, jsou shrnuty níže.

Co se týká vedení vyšetřování, vyšetřovací pravomoci úřadu OLAF vyplývají z různých aktů práva Unie včetně nařízení. V různých případech je v důsledku těchto aktů uplatňování uvedených pravomocí podřízeno rovněž podmínkám vnitrostátního práva, zejména pokud jde o kontroly a inspekce na místě u hospodářských subjektů nebo o digitální forenzní operace prováděné na území členských států. Z hodnocení vyplynulo, že není zcela jasný rozsah, v jakém se podle nařízení č. 883/2013 uplatňuje vnitrostátní právo. Různé výklady příslušných ustanovení a rozdíly ve vnitrostátním právu vedou k fragmentaci výkonu vyšetřovacích pravomocí úřadu OLAF a dokonce komplikují schopnost úřadu OLAF úspěšně provádět vyšetřování ve všech členských státech.

V hodnocení bylo rovněž uvedeno, že by se mělo zvážit, zda je nutné a možné zlepšit přístup k informacím o bankovním účtu za vhodných podmínek, což by mohlo být zásadní pro odhalení mnoha případů podvodů či nesrovnalostí. Hodnocení ukázalo, že v oblasti DPH by měl být mandát úřadu OLAF vyjasněn a posílen.

Hodnocení určilo rovněž některé případy ve spolupráci s vnitrostátními orgány, kdy bylo pro úřad OLAF obtížné získat nezbytnou pomoc, přičemž bylo současně uznáno, že koordinační

služby pro boj proti podvodům, které zavedlo nařízení č. 883/2013, představovaly v tomto ohledu velmi pozitivní vývoj.

Co se týká opatření přijatých v návaznosti na vyšetřování, nejdůležitější faktor, který ovlivňuje plnění doporučení úřadu OLAF a který byl určen v rámci hodnocení, souvisí s pravidly o přípustnosti důkazů shromážděných úřadem OLAF ve vnitrostátních soudních řízeních. Nařízení stanoví, že zprávy úřadu OLAF představují přípustný důkaz stejně a za stejných podmínek jako úřední zprávy vypracované vnitrostátními správními kontrolory. Hodnocení naznačilo, že v některých členských státech toto pravidlo nezajišťuje dostatečně účelnost činností úřadu OLAF.

Nařízení rovněž úřad OLAF pověřuje poskytováním pomoci členským státům při koordinaci jejich opatření na ochranu finančních zájmů Unie. Je to klíčový prvek mandátu úřadu OLAF podporující přeshraniční spolupráci mezi členskými státy. Nařízení však neobsahuje podrobná ustanovení o způsobech koordinace.

V hodnocení byla určena také řada ustanovení v nařízení, jimž by prospělo upřesnění.

Konzultace se zúčastněnými stranami

Nařízení č. 883/2013 upravuje vedení vyšetřování úřadu OLAF a mechanismy spolupráce s institucionálními partnery. Skupiny zúčastněných stran, jichž se týká, jsou náležitě vymezeny, z největší části v institucionálním rámci Unie a příslušných orgánech členských států. Nelze mít za to, že široká veřejnost je přímo dotčena ustanoveními nařízení, že je odpovědná za jeho uplatňování nebo že má k dispozici konkrétní důkazy, jež jsou zapotřebí pro revizi. Otevřená veřejná konzultace se proto neuskutečnila.

Plán týkající se iniciativy byl po dobu čtyř týdnů otevřen pro zpětnou vazbu od veřejnosti; žádná zpětná vazba však obdržena nebyla.

S příslušnými skupinami zúčastněných stran se uskutečnila cílená konzultace:

- v rámci průzkumu byly konzultovány vnitrostátní orgány (koordinační služby pro boj proti podvodům, justiční, donucovací a řídicí orgány). Pozornost se zaměřila na všechny členské státy, přičemž průzkum byl šířen prostřednictvím koordinačních služeb pro boj proti podvodům a obdrženo bylo 44 odpovědí z 21 různých členských států,
- v rámci průzkumu byly konzultovány orgány, instituce a jiné subjekty Unie a obdrženo bylo 28 odpovědí,
- akademičtí pracovníci a obhájci vyslovili své názory na zvláštním pracovním setkání.

Velká většina konzultovaných zúčastněných stran souhlasila s případnou změnou nařízení č. 883/2013 vzhledem k vytvoření Úřadu evropského veřejného žalobce v budoucnu, aby mohly úřad OLAF a Úřad evropského veřejného žalobce úzce spolupracovat a aby každý z nich mohl účinně plnit svůj mandát. Panuje obecná shoda, že jsou zapotřebí jasná pravidla, aby se zamezilo překrývání, aby byla zajištěna co největší doplňkovost a rovněž aby se zabránilo mezerám.

Konzultované zúčastněné strany souhlasily v různé míře s potřebou změny nařízení č. 883/2013 k zvýšení účinnosti vyšetřování úřadu OLAF. Potřebu zlepšit schopnost úřadu OLAF vést vyšetřování účinně a jednotně ve všech členských státech podpořila většina odpovědí. Většina podpořila také vyjasnění a posílení nařízení, pokud jde o DPH a přístup úřadu OLAF k bankovním údajům. Respondenti vyjádřili různé názory na záležitosti, jako je přípustnost zpráv úřadu OLAF ve vnitrostátních řízeních nebo úloha a mandát koordinačních služeb pro boj proti podvodům.

Dne 16. února 2018 schválil COREPER „výsledek řízení týkajícího se zprávy Komise o hodnocení uplatňování nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013“. Komise byla vyzvána, aby se zaměřila především na témata, která jsou nezbytná, aby mohl úřad OLAF hladce spolupracovat s Úřadem evropského veřejného žalobce, aniž by se však rozšířily kompetence a pravomoci úřadu OLAF. Uvedena byla navíc řada témat, jimiž by se podle přání některých delegací měl návrh zabývat.

O revizi nařízení č. 883/2013 jednali rovněž ministři spravedlnosti členských států, nejprve na neformální schůzce v Sofii dne 26. ledna 2018 a poté na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci v Bruselu ve dnech 8. a 9. března 2018. Rada zdůraznila, že spolupráce mezi Úřadem evropského veřejného žalobce a úřadem OLAF je nezbytná a měla by být založena na jednoznačném rozdělení kompetencí a povinností, doplňkovosti, přičemž je zamezeno vzájemné soutěži či zdvojování činnosti. Nařízení č. 883/2013 by mělo zohledňovat ustanovení obsažená v nařízení o Úřadu evropského veřejného žalobce, která se týkají vztahu mezi oběma úřady.

Při přípravě návrhu bylo uváženo rovněž stanovisko dozorčího výboru úřadu OLAF č. 2/2017 k uplatňování nařízení č. 883/2013. Ve stanovisku bylo zdůrazněno, že by pozměněné nařízení mělo stanovit jednotné důvody pro všechna vyšetřování, aby se zamezilo roztržičnosti a potížím při výkladu a aby se zvýšila jasnost práva a procesních záruk. Stanovisko se zabývá potřebou přístupu k informacím o bankovním účtu a převodech peněžních prostředků a vyšetřování případů podvodů v oblasti DPH uvnitř EU. Ve stanovisku se požaduje také soudní přezkum a posílení procesních záruk a jejich kontrola, zejména v souvislosti se zřízením Úřadu evropského veřejného žalobce a za účelem lepší přípustnosti důkazů úřadu OLAF v soudním řízení. Stanovisko zdůrazňuje potřebu jasnosti v budoucích vzájemných vztazích mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce. Ve stanovisku se požaduje rovněž objasnění úlohy a mandátu dozorčího výboru a jeho přístup k informacím týkajícím se vyšetřovací funkce úřadu OLAF.

Analytickou činnost v souvislosti s návrhem mimoto podpořila rozsáhlá konzultace se zúčastněnými stranami, která byla provedena za účelem hodnocení uplatňování nařízení č. 883/2013.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Na podporu přípravy návrhu byla využita externí studie provedená za účelem hodnocení nařízení č. 883/2013 a řada nezávislých studií. Odborníci byli konzultováni na zvláštním pracovním setkání.

Posouzení dopadů

Posouzení dopadu nebylo považováno za nutné. K návrhu je připojen analytický pracovní dokument útvarů Komise, který vychází z rozsáhlého využití hodnotící zprávy, externích studií a výsledků konzultací, jak bylo zmíněno výše.

Základní práva

Základní práva jsou v rámci vyšetřování úřadu OLAF chráněna také zvláštními ustanoveními o procesních zárukách v nařízení č. 883/2013 a v nařízení č. 2185/1996 vztahujícím se na kontroly a inspekce na místě. Úřad OLAF musí mimoto obecně zajistit, aby jeho činnosti respektovaly práva zakotvená v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

Při přijímání nařízení č. 883/2013 byl zaveden nový článek 9 o procesních zárukách. Článek 9 opakuje řadu zásad, které jsou nezbytné při vyšetřováních úřadu OLAF, zejména včetně povinnosti úřadu OLAF shromáždit důkazy ve prospěch i v neprospěch dotčené osoby, práva

na objektivní a nestranné vyšetřování, presumpce nevinny a práva nevypovídat ve svůj neprospěch. Článek 9 dále obsahuje konkrétní ustanovení týkající se mimo jiné

- práva dotčených osob a svědků na obdržení předchozí výzvy před výslechem,
- v případě dotčených osob práva vyjádřit se ke skutečnostem daného případu, jakmile je vyšetřování skončeno a předtím, než jsou vypracovány závěry, a povinnosti úřadu OLAF, aby závěrečná zpráva o vyšetřování odkazovala na veškerá tato vyjádření,
- v případě svědků v situaci, kdy zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že mohou být dotčenou osobou, práva na ukončení výslechu, a toho, že vyslýchaná osoba je seznámena se svými právy,
- práva vyslýchaných osob na používání některého z úředních jazyků orgánů Unie (úředníci nebo jiní zaměstnanci Unie mohou být vyzváni, aby použili některý z úředních jazyků orgánů, který dobře ovládají) a na potvrzení záznamu výslechu nebo vyjádření se k němu, v případě dotčených osob jsou tato práva doplněna právem na pomoc osoby, kterou si samy zvolí, a na obdržení kopie záznamu výslechu,
- práva úředníků, jiných zaměstnanců, členů orgánů nebo institucí Unie, vedoucích jiných subjektů nebo pracovníků na informování, je-li při vyšetřování zjištěno, že by mohli být osobou, již se vyšetřování týká, a práva vyjádřit se v případě, že úřad OLAF informuje vnitrostátní orgány, a to před zahájením vnitřního vyšetřování nebo v jeho průběhu.

Nový článek 9 o procesních zárukách je doplněn ustanoveními, která se týkají:

- potřeby písemného zmocnění vydaného generálním ředitelem k provádění vyšetřovacích úkolů, ve kterém je uveden předmět a účel vyšetřování, právní základ pro provádění vyšetřování a pravomoci, které z tohoto základu vyplývají (čl. 7 odst. 2),
- kontroly souladu s právem (čl. 17 odst. 7) za účelem posouzení legality (včetně dodržování procesních záruk a základních práv), přiměřenosti a nezbytnosti vyšetřovacích činností před jejich provedením a celkového přezkumu závěrečných zpráv,
- důvěrnosti a ochrany údajů (článek 10),
- různých vnitřních a vnějších kontrol (možnost osoby, již se vyšetřování týká, zaslat stížnost úřadu OLAF, a kontroly prováděné dozorcím výborem, evropským inspektorem ochrany údajů, evropským veřejným ochráncem práv, Evropským účetním dvorem a Evropským soudním dvorem v souladu s jejich příslušnými mandáty).

Tento soubor ustanovení a kontrol stanoví úroveň ochrany procesních záruk a základních práv osob, jichž se vyšetřování úřadu OLAF týká, jež je vhodná a v souladu se skutečností, že úřad OLAF provádí správní vyšetřování s využitím správních pravomocí. Vyšetřování úřadu OLAF jsou mimoto ukončena zprávou a doporučeními, která případně provádějí jiné orgány. Pokud tyto orgány vyhotoví rozhodnutí, které se dotýká právního postavení dotčených osob, použijí se další procesní práva a záruky v souladu s platným právním rámcem.

Právní rámec týkající se procesních záruk při vyšetřováních úřadu OLAF, jak vyplývá z nařízení č. 883/2013, byl v rámci hodnocení obecně uznán jako pozitivní zlepšení při ochraně

práv jednotlivců, jichž se vyšetřování úřadu OLAF týká. V tomto ohledu neprokázalo hodnocení potřebu revize platných ustanovení.

Navrhované změny nemají vliv na celkovou rovnováhu mezi vyšetřovacími pravomocemi úřadu OLAF a procesními právy vyšetřovaných osob. Tato iniciativa pravomoci úřadu OLAF nemění, ačkoliv v několika případech budou vyjasněny. Navrhované změny týkající se provádění kontrol a inspekcí na místě zachovávají stávající pravomoci a vymezí jednoznačněji použití vnitrostátního práva, čímž zajistí rovněž větší jistotu ohledně použitelných záruk a práv dotčených subjektů.

Návrh mimoto objasňuje, že se na tyto kontroly a inspekce na místě vztahují procesní záruky stanovené v nařízení č. 883/2013, jakož i v jiných aktech Unie. To zahrnuje právo nevypovídat ve svůj neprospěch, právo na pomoc osoby podle své volby a právo na používání jazyka členského státu, v němž se kontrola provádí. Další záruky se použijí tehdy, je-li pro provedení kontroly nezbytná pomoc vnitrostátních orgánů, jestliže se jí hospodářský subjekt brání, nebo v ostatních případech, kdy jsou v rámci kontroly úřadu OLAF nápomocny orgány členských států. V těchto případech se použije vnitrostátní právo, včetně procesních záruk, v rámci obecné povinnosti členských států zajistit, aby byla opatření úřadu OLAF účinná.

Spolupráce mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce a nová ustanovení o pomoci ze strany vnitrostátních orgánů při získávání přístupu k bankovním údajům a o spolupráci s Eurofisc mohou vyžadovat výměnu osobních údajů. Na toto předávání údajů použije úřad OLAF ustanovení nařízení č. 45/2001. Aby se zohlednila stávající praxe a posílila ochrana údajů, mění návrh ustanovení čl. 10 odst. 4, jež úřadu OLAF umožňovalo jmenovat inspektora ochrany údajů, v tom smyslu, že nyní je toto povinné.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Navrhované změny nařízení nemají žádné důsledky pro rozpočet Unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

V souladu s pokyny ke zlepšování právní úpravy není nutné vypracovat pro nařízení plán provádění.

V rámci zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce a stanovení podrobných způsobů operativní spolupráce bude nutné uzavření pracovních ujednání mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce.

Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

I. Vztahy s Úřadem evropského veřejného žalobce

Obecné zásady

V čl. 1 odst. 4a a v článku 12g jsou stanoveny obecné zásady vztahu mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce. Tyto zásady odrážejí článek 101 nařízení 2017/1939, který vyžaduje úzký a doplňkový vztah, aby byly na ochranu rozpočtu EU využity veškeré dostupné prostředky. Jsou umožněna pracovní ujednání, jelikož budou nezbytná k upřesnění konkrétních způsobů spolupráce a výměny informací.

Ohlašování Úřadu evropského veřejného žalobce

Článek 12c obsahuje povinnost úřadu OLAF ohlásit Úřadu evropského veřejného žalobce bez zbytečného odkladu jakékoli jednání, u něhož by mohl Úřad evropského veřejného žalobce

vykonat svou pravomoc, jak se vyžaduje v článku 24 nařízení 2017/1939. Ohlášení musí obsahovat alespoň informace uvedené v článku 24 nařízení 2017/1939. Úřad OLAF může provést předběžné posouzení obdržených informací, aby bylo zajištěno, že informace poskytnuté Úřadu evropského veřejného žalobce jsou dostatečně doložené a obsahují potřebné prvky. Článek 12c zohledňuje rovněž ustanovení v nařízení 2017/1939 týkající se toho, že úřad OLAF může být orgány, institucemi a jinými subjekty Unie požádán o provedení tohoto ověření jejich jménem.

Vyloučení zdvojení vyšetřování, podpora Úřadu evropského veřejného žalobce a doplňující vyšetřování

Článek 12d odráží ustanovení čl. 101 odst. 2 nařízení 2017/1939, v němž je uvedeno, že úřad OLAF nezahájí souběžné vyšetřování týchž skutečností, které jsou předmětem vyšetřování vedeného Úřadem evropského veřejného žalobce. Stanoví rovněž mechanismus konzultací k zjištění, zda Úřad evropského veřejného žalobce vede vyšetřování.

Článek 12e obsahuje zvláštní procesní pravidla vztahující se na žádosti Úřadu evropského veřejného žalobce podané úřadu OLAF podle čl. 101 odst. 3 nařízení 2017/1939, aby podpořil nebo doplnil činnost Úřadu evropského veřejného žalobce.

Článek 12f stanoví, že v řádně odůvodněných případech může úřad OLAF za účelem přijetí preventivních opatření nebo finančních, disciplinárních či správních opatření zahájit správní vyšetřování nebo pokračovat v tomto vyšetřování, které doplňuje trestní vyšetřování vedené Úřadem evropského veřejného žalobce. To je v souladu s nařízením 2017/1939, které upřesňuje, že by na ochranu finančních zájmů Unie měly být využity všechny dostupné prostředky (čl. 101 odst. 1) a že by pravidlem týkajícím se vyloučení zdvojení činností neměla být dotčena pravomoc úřadu OLAF zahájit správní vyšetřování z vlastního podnětu v úzké konzultaci s Úřadem evropského veřejného žalobce (103. bod odůvodnění). Toto ustanovení umožňuje správní vyšetřování, jejichž účelem není zjištění možných prvků trestného činu, nýbrž která se zaměřují na zajištění zpětného získání finančních prostředků nebo na vypracování odůvodnění správních či disciplinárních opatření. K příkladům, kdy může správní opatření vhodně doplňovat činnost Úřadu evropského veřejného žalobce, patří například správní vymáhání, kdy hrozí promlčení nebo kdy jsou dotčeny částky velmi vysoké, nebo potřeba zabránit v rizikových situacích dalším výdajům prostřednictvím správních opatření.

Na ochranu účinnosti vyšetřování a trestních stíhání Úřadu evropského veřejného žalobce umožňuje článek 12f tomuto Úřadu vznést námitku proti zahájení nebo pokračování vyšetřování vedeného úřadem OLAF nebo proti provedení určitých úkonů v rámci tohoto vyšetřování. Tato možnost je v souladu s ustanovením čl. 101 odst. 3 nařízení 2017/1939, jelikož v těchto případech je nepodání námítky ze strany Úřadu evropského veřejného žalobce funkčně rovnocenné žádosti podané podle zmíněného ustanovení.

Další ustanovení

Navrhuje se řada úprav stávajících ustanovení nařízení č. 883/2013, aby se zohlednilo zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (čl. 8 odst. 1 a 4, čl. 9 odst. 4, článek 16, čl. 17 odst. 5 a 8).

II. Zvýšení efektivity vyšetřovací funkce úřadu OLAF

Kontroly a inspekce na místě a pomoc vnitrostátních orgánů

Návrh usiluje o odstranění dvojznačností a překážek, které byly zjištěny v rámci hodnocení, lepším vymezením odkazů na vnitrostátní právo, aby bylo zajištěno účinnější a jednodušší

uplatňování pravomoci úřadu OLAF týkající se provádění kontrol a inspekcí na místě, aniž by se však změnil způsob fungování nařízení ve vztahu k členským státům.

Změna článku 3 objasňuje, že provádění kontrol a inspekcí na místě úřadem OLAF v případě, že se hospodářské subjekty podrobí kontrole ze strany úřadu OLAF, podléhá pouze právu Unie (nařízení č. 883/2013 a č. 2185/1996). To zahrnuje procesní záruky stanovené v nařízení č. 883/2013 a nařízení č. 2185/1996, jejichž uplatňování v rámci kontrol a inspekcí na místě je objasněno v čl. 3 odst. 5. Pokud hospodářský subjekt nespolupracuje a úřad OLAF se musí spolehnout na vnitrostátní orgány, nebo pokud obdrží jejich pomoc z jiných důvodů, zachovávají ustanovení čl. 3 odst. 7 a čl. 7 odst. 3 zásadu, že tato pomoc bude poskytnuta v souladu s vnitrostátním právem. Ustanovení čl. 3 odst. 3 ukládá hospodářským subjektům povinnost spolupracovat s úřadem OLAF během jeho vyšetřování.

Tyto změny článku 3 týkající se práva rozhodného pro provádění kontrol a inspekcí na místě, představují objasnění v souladu s výkladem nařízení č. 883/2013, který Tribunál podal ve svém nedávném rozsudku ze dne 3. května 2018 ve věci *Sigma Orionis SA v. Evropská komise* (T-48/16)¹. Tribunál rozhodl, že pokud hospodářský subjekt nevznese námitky, provádí úřad OLAF kontroly a inspekce na místě na základě nařízení č. 883/2013 a nařízení č. 2185/1996 a písemného zmocnění vydaného generálním ředitelem úřadu OLAF. Je-li dotyčná záležitost upravena nařízením č. 883/2013 nebo č. 2185/1996, nahrazuje právo Unie vnitrostátní právo. Mimoto konstatoval, že ustanovení (v nařízení č. 2185/1996) týkající se možného podání námítky dotčeného hospodářského subjektu proti kontrole neznamená existenci „práva podat námitku“, nýbrž pouze stanoví důsledky, které pro něj může kontrola mít kvůli pomoci vnitrostátních orgánů (na základě vnitrostátního práva). Co se týká procesních záruk, Tribunál připomenul, že úřad OLAF musí respektovat základní práva stanovená v právu Unie, zejména v Listině.

Změny ustanovení čl. 8 odst. 2 a 3 a čl. 12 odst. 3 mají zajistit účinnost opatření úřadu OLAF v případech, kdy nařízení odkazuje na použití vnitrostátního práva.

Informace o bankovním účtu

Ustanovení čl. 7 odst. 3 je pozměněno, aby se objasnila povinnost členských států napomáhat úřadu OLAF předáváním informací o bankovním účtu. K zvýšení účinnosti vyšetřování úřadu OLAF by tyto údaje měly zahrnovat informace o majitelích bankovního účtu, které jsou obsaženy ve vnitrostátních centralizovaných registrech bankovních účtů nebo v systémech vyhledávání dat v členských státech (pátá směrnice o boji proti praní peněz schválená spolunormotvůrci Unie v prosinci 2017). V případech, kdy způsob fungování podvodu, který je předmětem vyšetřování, vyžaduje takovéto poznatky, by měly být předány rovněž informace o finančních transakcích. Bude zachována zásada, která je již v nařízení zakotvena, a sice že tato pomoc bude poskytována v souladu s vnitrostátním právem.

DPH

Ustanovení čl. 3 odst. 1 je objasněno, aby bylo zajištěno, že úřad OLAF může provádět kontroly a inspekce na místě ve všech oblastech svého mandátu. Aby byla možná účinná spolupráce s členskými státy, změna čl. 12 odst. 5 mimoto úřadu OLAF umožňuje vyměňovat si informace se sítí Eurofisc, která byla zřízena nařízením č. 904/2010.

Přípustnost důkazů shromážděných úřadem OLAF

Změna čl. 11 odst. 2 zachovává zásadu rovnocennosti s pravidly vztahujícími se na úřední zprávy vypracované vnitrostátními správními kontrolory v rámci trestního řízení. Zavádí zásadu přípustnosti zpráv úřadu OLAF (pouze s výhradou ověření pravosti) v soudním řízení

¹ Dosud nezveřejněno. Viz body 73–118.

netrestní povahy u vnitrostátních soudů a ve správních řízeních v členských státech. Toto ustanovení zajišťuje rovněž přípustnost zpráv ve správních a soudních řízeních na úrovni Unie. To zlepší účinné využívání výsledků vyšetřování úřadu OLAF, aniž by se však zasahovalo do posuzování těchto důkazů.

Koordinační služby pro boj proti podvodům

Článek 12a upřesňuje úlohu koordinačních služeb pro boj proti podvodům v členských státech, aby bylo zajištěno, že úřadu OLAF je poskytnuta pomoc, kterou potřebuje k tomu, aby byla jeho vyšetřování účinná. Jejich organizace a pravomoci jsou i nadále v kompetenci každého členského státu. Koordinační služby pro boj proti podvodům mohou podporovat úřad OLAF při vnějších a vnitřních vyšetřováních a koordinačních činnostech, jakož i vzájemně spolupracovat.

Koordinační činnosti

Článek 12b zavádí nové ustanovení, které upřesňuje koordinační činnosti, jež může úřad OLAF vykonávat.

III. Upřesnění a zjednodušení

Změna čl. 4 odst. 2 přizpůsobuje provádění digitálních forenzních operací technologickému pokroku.

Změny čl. 3 odst. 9, čl. 11 odst. 3 a čl. 12 odst. 1 zvyšují soudržnost pravidel týkajících se vnitřního a vnějšího vyšetřování.

Změna čl. 7 odst. 6 objasňuje, že orgány, instituce a jiné subjekty Unie mohou úřad OLAF kdykoliv konzultovat za účelem rozhodnutí o preventivních opatřeních.

Návrh

NARÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF), pokud jde o spolupráci s Úřadem evropského veřejného žalobce a účinnost vyšetřování úřadu OLAF

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 325 této smlouvy, ve spojení se Smlouvou o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména s článkem 106a této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Účetního dvora²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Přijetím směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371³ a nařízení Rady (EU) 2017/1939⁴ posílila Unie významně dostupné prostředky pro ochranu finančních zájmů Unie trestněprávní cestou. Úřad evropského veřejného žalobce bude mít pravomoc vést v zúčastněných členských státech trestní vyšetřování a podávat obžaloby v souvislosti s trestními činy poškozujícími nebo ohrožujícími rozpočet Unie, jak jsou vymezeny ve směrnici (EU) 2017/1371.
- (2) Evropský úřad proti podvodům (dále jen „úřad“ nebo „úřad OLAF“) vede správní vyšetřování administrativních nesrovnalostí i trestného jednání. Na konci vyšetřování může vnitrostátním orgánům pověřeným trestním stíháním vydat doporučení k přijetí soudních opatření, která mají umožnit podání obžaloby a trestní stíhání v členských státech. V budoucnu bude úřad v členských státech, které se účastní spolupráce na Úřadu evropského veřejného žalobce, ohlašovat Úřadu evropského veřejného žalobce podezření na trestné činy a spolupracovat s ním v rámci jeho vyšetřování.
- (3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁵ by proto mělo být po přijetí nařízení (EU) 2017/1939 pozměněno. Ustanovení upravující vztah mezi Úřadem evropského veřejného žalobce a úřadem obsažená v nařízení (EU) 2017/1939

² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁴ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, EURATOM) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (EURATOM) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

by měla být zohledněna a doplněna pravidly v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013, aby byla zajištěna co nejvyšší úroveň ochrany finančních zájmů Unie prostřednictvím součinnosti obou subjektů.

- (4) Vzhledem k jejich společnému cíli, kterým je ochrana integrity rozpočtu Unie, by úřad a Úřad evropského veřejného žalobce měly navázat a udržovat úzký vztah založený na loajální spolupráci, který zajišťuje doplňkovost jejich příslušných mandátů a koordinaci jejich opatření, zejména co se týká rozsahu posílené spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce. Tento vztah by měl v konečném důsledku přispět k zajištění toho, aby byly na ochranu finančních zájmů Unie využity všechny prostředky a aby se zamezilo zbytečnému zdvojování úsilí.
- (5) Nařízení (EU) 2017/1939 vyžaduje, aby úřad, jakož i všechny orgány, instituce a jiné subjekty Unie a příslušné vnitrostátní orgány ohlašovaly Úřadu evropského veřejného žalobce bez zbytečného odkladu jakékoli trestné jednání, u něhož by mohl vykonat svou pravomoc. Jelikož je úřad pověřen prováděním správních vyšetřování případů podvodů, úplatkářství a jiného protiprávního jednání ohrožujícího finanční zájmy Unie, má ideální předpoklady a prostředky k tomu, aby jednal jako přirozený partner a privilegovaný zdroj informací pro Úřad evropského veřejného žalobce.
- (6) Prvky naznačující možné trestné jednání spadající do pravomoci Úřadu evropského veřejného žalobce mohou být v praxi obsaženy v prvotních tvrzeních, která úřad OLAF obdrží, nebo se mohou objevit teprve v průběhu správního vyšetřování, které úřad OLAF zahájí kvůli podezření na administrativní nesrovnalost. Aby úřad plnil svou povinnost týkající se ohlašování Úřadu evropského veřejného žalobce, měl by ohlásit trestné jednání v kterékoli fázi před zahájením vyšetřování nebo v jeho průběhu v závislosti na konkrétním případě.
- (7) Nařízení (EU) 2017/1939 upřesňuje minimální prvky, které by ohlášení měla zpravidla obsahovat. Úřad musí případně provést předběžné posouzení tvrzení, aby tyto prvky zjistil a aby získal potřebné informace. Úřad by měl toto posouzení provést urychleně a způsobem, který neohroží případné trestní vyšetřování v budoucnu. Po dokončení posouzení by měl Úřad evropského veřejného žalobce informovat v případě, bylo-li zjištěno podezření na trestný čin spadající do jeho pravomoci.
- (8) Vzhledem k odborným znalostem úřadu by orgány, instituce a jiné subjekty Unie měly mít možnost využít úřad k provedení tohoto předběžného posouzení tvrzení, která jim byla předložena.
- (9) V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 by úřad neměl v zásadě zahajovat správní vyšetřování souběžně s vyšetřováním týchž skutečností, které provádí Úřad evropského veřejného žalobce. V určitých případech však může ochrana finančních zájmů Unie vyžadovat, aby úřad provedl doplňující správní vyšetřování před uzavřením trestního řízení zahájeného Úřadem evropského veřejného žalobce za účelem zjištění toho, zda jsou zapotřebí preventivní opatření, nebo zda by měla být přijata finanční, disciplinární či správní opatření. Tato doplňující vyšetřování mohou být vhodná mimo jiné tehdy, je-li nutné vymáhat částky, které mají být uhrazeny do rozpočtu Unie a na něž se vztahují určitá pravidla týkající se promlčení, pokud jsou ohrožené částky velmi vysoké, nebo je-li nutné zabránit v rizikových situacích dalším výdajům prostřednictvím správních opatření.
- (10) Nařízení (EU) 2017/1939 stanoví, že Úřad evropského veřejného žalobce může požádat úřad o tato doplňující vyšetřování. Pokud si je Úřad evropského veřejného žalobce nevyžádá, mělo by být takovéto doplňující vyšetřování za určitých podmínek

možné i z podnětu úřadu. Úřad evropského veřejného žalobce by měl mít zejména možnost podat námitku proti zahájení nebo pokračování vyšetřování vedeného úřadem nebo proti provedení určitých úkonů v rámci vyšetřování ze strany úřadu. Důvody pro podání této námitky by měly být založeny na nutnosti chránit účinnost vyšetřování Úřadu evropského veřejného žalobce a měly by být úměrné tomuto cíli. Úřad by se měl zdržet provedení úkonu, proti němuž vynesl Úřad evropského veřejného žalobce námitku. Pokud Úřad evropského veřejného žalobce námitku nevznese, mělo by být vyšetřování úřadu provedeno v úzké konzultaci s Úřadem evropského veřejného žalobce.

- (11) Úřad OLAF by měl Úřad evropského veřejného žalobce v jeho vyšetřování aktivně podporovat. V tomto ohledu může Úřad evropského veřejného žalobce úřad požádat, aby podpořil nebo doplnil jeho trestní vyšetřování výkonem pravomocí podle tohoto nařízení. V těchto případech by měl úřad provést tyto činnosti v mezích svých pravomocí a podle rámce stanoveného v tomto nařízení.
- (12) Aby byla zajištěna účinná koordinace mezi úřadem a Úřadem evropského veřejného žalobce, měly by být informace mezi nimi vyměňovány průběžně. Obzvláště důležitá je výměna informací ve fázích před zahájením vyšetřování úřadem a Úřadem evropského veřejného žalobce, aby byla zajištěna náležitá koordinace mezi příslušnými opatřeními a vyloučeno zdvojování činností. Úřad a Úřad evropského veřejného žalobce by měly upřesnit způsoby a podmínky této výměny informací ve svých pracovních ujednáních.
- (13) Zpráva Komise o hodnocení uplatňování nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013⁶, která byla přijata dne 2. října 2017, dospěla k závěru, že změny právního rámce z roku 2013 znamenaly jasné zlepšení, pokud jde o vedení vyšetřování, spolupráci s partnery a práva dotčených osob. Hodnocení současně upozornilo na některé nedostatky, které negativně ovlivňují účelnost a efektivnost vyšetřování.
- (14) Naprosto jednoznačnými zjištěními z hodnocení Komise je nutno se zabývat prostřednictvím změny nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013. Jedná se o zásadní změny, které jsou v krátkodobém horizontu nezbytné k posílení rámce pro vyšetřování úřadu, aby byl zachován jako silný a zcela funkční úřad, jenž doplňuje trestněprávní přístup Úřadu evropského veřejného žalobce správním vyšetřováním, které však neznamenají změnu jeho mandátu ani pravomocí. Jedná se především o oblasti, v nichž nedostatečná jasnost nařízení v současnosti brání účinnému vedení vyšetřování ze strany úřadu, jako je provádění kontrol na místě, možnost přístupu k informacím o bankovním účtu nebo přípustnost zpráv o případech vyhotovených úřadem jako důkazů.
- (15) Tyto změny se nedotýkají procesních záruk, které jsou použitelné v rámci vyšetřování. Úřad musí uplatňovat procesní záruky stanovené v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013, nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96⁷ a procesní záruky obsažené v Listině základních práv Unie. Tento rámec vyžaduje, aby úřad prováděl vyšetřování objektivně, nestranně a důvěrně, shromáždil důkazy ve prospěch i v neprospěch dotčené osoby a prováděl vyšetřovací úkony na základě písemného zmocnění a po kontrole souladu s právem. Úřad musí zajistit dodržování práv osob, jichž se jeho

⁶ COM(2017) 589. Ke zprávě byl připojen pracovní dokument útvarů Komise SWD(2017) 332 o hodnocení a stanovisko dozorčího výboru úřadu OLAF č. 2/2017.

⁷ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem, Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

vyšetřování týkají, včetně presumpce neviny a práva nevypovídat ve svůj neprospěch. Při výslechu mají dotčené osoby mimo jiné právo na pomoc osoby, kterou si zvolí, na potvrzení záznamu výslechu a na používání jednoho z úředních jazyků Unie. Dotčené osoby mají rovněž právo vyjádřit se ke skutečnostem daného případu předtím, než jsou vypracovány závěry.

- (16) Úřad provádí kontroly a inspekce na místě, které mu umožňují přístup do prostor a k dokumentaci hospodářských subjektů v rámci vyšetřování případů podezření na podvod, úplatkářství či jiné protiprávní jednání ohrožující finanční zájmy Unie. Tyto kontroly a inspekce se provádějí podle tohoto nařízení a podle nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96, jež v některých případech podřizuje uplatňování těchto pravomocí podmínkám vnitrostátního práva. V rámci hodnocení Komise bylo zjištěno, že často není stanoven rozsah, v jakém by se mělo použít vnitrostátní právo, což v důsledku snižuje účinnost vyšetřovacích činností úřadu.
- (17) Je proto vhodné objasnit případy, v nichž by se v průběhu vyšetřování úřadu mělo použít vnitrostátní právo, aniž by se však změnily pravomoci, které má úřad k dispozici, nebo způsob, jakým nařízení funguje ve vztahu k členským státům. Toto objasnění zohledňuje nedávný rozsudek Tribunálu ve věci Sigma Orionis SA v. Evropská komise (T-48/16).
- (18) Provádění kontrol a inspekci na místě ze strany úřadu v případech, kdy se dotčený hospodářský subjekt podrobí kontrole, by mělo podléhat pouze právu Unie. To by mělo umožnit výkon jeho vyšetřovacích pravomocí účinným a jednotným způsobem ve všech členských státech za účelem přispění k vysoké úrovni ochrany finančních zájmů Unie v celé Unii, jak se vyžaduje v článku 325 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- (19) V situacích, kdy se úřad musí spolehnout na pomoc příslušných vnitrostátních orgánů, zejména v případech, kdy hospodářský subjekt vznesl proti kontrole a inspekci na místě námitku, by členské státy měly zajistit, aby byla opatření úřadu účinná, a měly by poskytnout potřebnou pomoc v souladu s příslušnými pravidly vnitrostátního procesního práva.
- (20) V nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 by měla být zavedena povinnost hospodářských subjektů spolupracovat s úřadem. To je v souladu s jejich povinností podle nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96 umožnit za účelem provádění kontrol a inspekci na místě přístup do prostor, na pozemky, do dopravních prostředků nebo jiných míst používaných pro účely výkonu povolání a s povinností podle článku 129⁸ finančního nařízení, že všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, spolupracují plně při ochraně finančních zájmů Unie, a to i v rámci vyšetřování vedených úřadem.
- (21) V rámci této povinnosti týkající se spolupráce by měl být úřad schopen vyžadovat poskytnutí příslušných informací od hospodářských subjektů, kterých se mohly týkat vyšetřované skutečnosti nebo které mohou mít příslušné informace v držení. Při vyřizování těchto žádostí nemají hospodářské subjekty povinnost přiznat, že se dopustily protiprávního jednání, musí však zodpovědět věcné otázky a poskytnout dokumenty, a to i tehdy, mohou-li být tyto informace použity k zjištění existence protiprávního jednání, jehož se dopustily ony samy či jiný subjekt.

⁸ Článek 129 bude vložen do nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/XX (nové finanční nařízení), s ohledem na něj bylo dosaženo politické dohody a které má být podle očekávání přijato v příštích měsících.

- (22) Během kontrol a inspekcí na místě by měly mít hospodářské subjekty možnost používat některý z úředních jazyků členského státu, v němž se kontrola uskutečňuje, a právo na pomoc osoby podle své volby, včetně externího právního poradce. Přítomnost právního poradce by však neměla představovat právní podmínku pro platnost kontrol a inspekcí na místě. Aby byla zajištěna účinnost kontrol a inspekcí na místě, zejména co se týká rizika zmizení důkazů, měl by mít úřad přístup do prostor, na pozemky, do dopravních prostředků nebo jiných míst používaných pro účely výkonu povolání, aniž by bylo nutné čekat, než se hospodářský subjekt poradí se svým právním poradcem. Před zahájením kontroly by měl být pro poradu s právním poradcem povolen pouze krátký přiměřený odklad. Takovýto odklad však musí být omezen na nezbytné minimum.
- (23) Aby byla zajištěna transparentnost, měl by úřad při provádění kontrol a inspekcí na místě poskytnout hospodářským subjektům příslušné informace o jejich povinnosti týkající se spolupráce, o důsledcích odmítnutí spolupracovat a o postupu vztahujícím se na kontrolu, včetně použitelných procesních záruk.
- (24) V rámci vnitřních vyšetřování a v případě potřeby i vnějších vyšetřování má úřad přístup k veškerým příslušným informacím, které mají v držení orgány, instituce a jiné subjekty. Jak je uvedeno v hodnocení Komise, je nutné vyjasnit, že by tento přístup měl být možný bez ohledu na nosič, na němž jsou tyto informace nebo údaje uloženy, aby se zohlednil rozvíjející se technologický pokrok.
- (25) Za účelem jednotnějšího rámce pro vyšetřování úřadu by měla být pravidla vztahující se na vnitřní a vnější vyšetřování dále sladěna, aby byly odstraněny některé nesrovnalosti, jež byly zjištěny v rámci hodnocení Komise, nejsou-li rozdílná pravidla opodstatněná. Mělo by se proto například stanovit, že zprávy a doporučení vypracované po skončení vnějšího vyšetřování mohou být zaslány dotčenému orgánu, instituci nebo jinému subjektu, aby mohly přijmout vhodná opatření, jako je tomu v případě vnitřních vyšetřování. Úřad by měl pomáhat dotčenému orgánu, instituci nebo jinému subjektu přijímat opatření navazující na doporučení úřadu, pokud je to v souladu s jeho mandátem. K dalšímu zajištění spolupráce mezi úřadem a orgány, institucemi a jinými subjekty by úřad měl v případě potřeby informovat dotčený orgán, instituci nebo jiný subjekt Unie, jestliže se rozhodne ne zahájit vnější vyšetřování, například v případě, že orgán, instituce nebo jiný subjekt Unie byly zdrojem prvotních informací.
- (26) Úřad by měl mít k dispozici potřebné prostředky ke sledování stopy peněz za účelem odhalování způsobů činnosti, jež jsou typické pro mnoho podvodných jednání. V současnosti lze bankovní údaje, které jsou důležité pro jeho vyšetřovací činnost a které mají v držení úvěrové instituce, v řadě členských států získat prostřednictvím spolupráce s vnitrostátními orgány a s jejich pomocí. Aby byl zajištěn účinný postup v celé Unii, měla by být v nařízení upřesněna povinnost příslušných vnitrostátních orgánů poskytnout úřadu informace o bankovních a platebních účtech v rámci jejich obecné povinnosti týkající se poskytování pomoci úřadu. Tato spolupráce by se měla zpravidla uskutečňovat prostřednictvím finančních zpravodajských jednotek v členských státech. Při poskytování této pomoci úřadu by měly vnitrostátní orgány jednat v souladu s příslušnými ustanoveními procesního práva obsaženými ve vnitrostátních právních předpisech dotčeného členského státu.
- (27) Včasné předání informací úřadem za účelem přijetí preventivních opatření představuje nezbytný nástroj pro ochranu finančních zájmů Unie. Aby byla zajištěna úzká spolupráce v tomto ohledu mezi úřadem a orgány, institucemi a jinými subjekty Unie,

je vhodné, aby orgány, instituce a jiné subjekty měly možnost úřad kdykoli konzultovat za účelem rozhodnutí o vhodných preventivních opatřeních, včetně opatření na ochranu důkazů.

- (28) Zprávy vyhotovené úřadem představují v současnosti přípustný důkaz ve správních nebo soudních řízeních stejně a za stejných podmínek jako úřední zprávy vypracované vnitrostátními správními kontrolory. Hodnocení Komise zjistilo, že v některých členských státech toto pravidlo nezajišťuje dostatečně účelnost činností úřadu. K zvýšení účinnosti a za účelem jednotného používání zpráv úřadu by nařízení mělo stanovit přípustnost těchto zpráv v soudních řízeních trestní povahy u vnitrostátních soudů, jakož i ve správních řízeních v členských státech. V případě vnitrostátního soudního řízení trestní povahy by se mělo i nadále uplatňovat pravidlo, které stanoví rovnocennost se zprávami vnitrostátních správních kontrolorů. Nařízení by rovněž mělo zajišťovat přípustnost zpráv vypracovaných úřadem ve správních a soudních řízeních na úrovni Unie.
- (29) Mandát úřadu zahrnuje ochranu příjmů rozpočtu Unie plynoucích z vlastních zdrojů odvozených z DPH. V této oblasti by měl být úřad schopen podporovat a doplňovat činnosti členských států prostřednictvím vyšetřování vedených v souladu s jeho mandátem, koordinace s příslušnými vnitrostátními orgány ve složitých, nadnárodních věcech a podpory a pomoci poskytované členským státům a Úřadu evropského veřejného žalobce. Za tímto účelem by měl být úřad schopen vyměňovat si informace prostřednictvím sítě Eurofisc zřízené nařízením Rady (EU) č. 904/2010⁹ k prosazování a usnadňování spolupráce v boji proti podvodům v oblasti DPH.
- (30) Koordinační služby členských států pro boj proti podvodům byly nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 zavedeny za účelem usnadňování účinné spolupráce a výměny informací, včetně informací operační povahy, mezi úřadem a členskými státy. V hodnocení byl vyvozen závěr, že přispívají kladně k činnosti úřadu. Hodnocení zjistilo rovněž potřebu dalšího objasnění jejich úlohy, aby bylo zajištěno, že úřadu je poskytována pomoc, která je nezbytná k tomu, aby byla jeho vyšetřování účinná, přičemž organizace a pravomoci koordinačních služeb pro boj proti podvodům jsou ponechány na jednotlivých členských státech. V tomto ohledu by koordinační služby pro boj proti podvodům měly být schopny poskytovat, získat nebo koordinovat pomoc, kterou úřad potřebuje k účinnému plnění svých úkolů, a to před zahájením vnějšího či vnitřního vyšetřování, v jeho průběhu nebo na jeho konci.
- (31) Povinnost úřadu poskytovat členským státům pomoc za účelem koordinace jejich opatření na ochranu finančních zájmů Unie představuje klíčový prvek jeho mandátu podporující přeshraniční spolupráci mezi členskými státy. Je třeba stanovit podrobnější pravidla, aby se usnadnily koordinační činnosti úřadu a jeho spolupráce v tomto kontextu s orgány členských států, třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi. Těmito pravidly by neměl být dotčen výkon pravomocí úřadu, které byly svěřeny Komisi ve zvláštních ustanoveních upravujících vzájemnou pomoc mezi správními orgány členských států a spolupráci mezi těmito orgány a Komisí, zejména nařízení Rady (ES) č. 515/97¹⁰.

⁹ Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty, Úř. věst. L 268, 12.10.2010, s. 1.

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů, Úř. věst. L 82, 22.3.1997, s. 1.

- (32) Úřad by měl mít rovněž možnost vyžádat si od koordinačních služeb pro boj proti podvodům pomoc v rámci koordinačních činností a koordinační služby pro boj proti podvodům by měly mít možnost vzájemně spolupracovat, aby se dále posílily dostupné mechanismy spolupráce v boji proti podvodům.
- (33) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž posílení ochrany finančních zájmů Unie tím, že se fungování úřadu přizpůsobí s ohledem na zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce a že se zvýší účinnost vyšetřování prováděných úřadem, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie přijetím pravidel, která upravují vztah mezi oběma úřady Unie a zvyšují účinnost vyšetřování prováděných úřadem v celé Unii, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k posílení boje proti podvodům, úplatkářství a jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie.
- (34) Toto nařízení nemění pravomoci a odpovědnost členských států přijímat opatření k boji proti podvodům, úplatkářství a jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie.
- (35) V souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001¹¹ byl konzultován evropský inspektor ochrany údajů, který vydal stanovisko dne ...¹².
- (36) Nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 se mění takto:

- 1) V článku 1 se vkládá nový odstavec 4a, který zní:
- „4a. Úřad naváže a udržuje úzký vztah s Úřadem evropského veřejného žalobce, který byl v rámci posílené spolupráce zřízen nařízením Rady (EU) 2017/1939¹³. Tento vztah je založen na vzájemné spolupráci a výměně informací. Má zejména zajistit, aby na ochranu finančních zájmů Unie byly využity veškeré dostupné prostředky, a to prostřednictvím doplňkovosti jejich příslušných mandátů a podpory, kterou úřad poskytuje Úřadu Evropského veřejného žalobce.
- Spolupráce mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce se řídí články 12c až 12f.“
- 2) V článku 2 se bod 4 nahrazuje tímto:
- „4) „správním vyšetřováním“ (dále jen „vyšetřování“) jakákoli inspekce, kontrola a jiné opatření prováděné úřadem podle článků 3 a 4 za účelem dosažení cílů uvedených v článku 1 a případně označení vyšetřovaných

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1).

¹² Úř. věst. C

¹³ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

činností za nedovolené; těmito vyšetřováními nejsou dotčeny pravomoci Úřadu evropského veřejného žalobce nebo příslušných orgánů členských států zahájit trestní stíhání;“.

- 3) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3
Vnější vyšetřování

1. V rozsahu stanoveném v článku 1 a čl. 2 bodech 1 a 3 provádí úřad kontroly a inspekce na místě v členských státech a v souladu s platnými dohodami o spolupráci a vzájemné pomoci a jinými platnými právními nástroji ve třetích zemích a v prostorách mezinárodních organizací.
2. Kontroly a inspekce na místě se provádějí v souladu s tímto nařízením a v případě, že se toto nařízení na danou záležitost nevztahuje, v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96.
3. Hospodářské subjekty spolupracují s úřadem v průběhu jeho vyšetřování. Úřad může od hospodářských subjektů požadovat ústní poskytnutí informací, mimo jiné i formou výslechu, a písemné poskytnutí informací.
4. Úřad provádí kontroly a inspekce na místě po předložení písemného zmocnění, jak je stanoveno v čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení a v čl. 6 odst. 1 nařízení (Euratom, ES) č. 2185/1996. Informuje dotčený hospodářský subjekt o postupu vztahujícím se na kontrolu, včetně použitelných procesních záruk, a o jeho povinnosti spolupracovat.
5. Při výkonu těchto pravomocí dodržuje úřad procesní záruky stanovené v tomto nařízení a v nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96. Při provádění kontroly a inspekce na místě má dotčený hospodářský subjekt právo nevypovídat ve svůj neprospěch a právo na pomoc osoby podle své volby. Při prohlášeních během kontrol na místě může hospodářský subjekt používat některý z úředních jazyků členského státu, v němž je usazen. Právo na pomoc zvolené osoby nebrání úřadu v přístupu do prostor hospodářského subjektu a nesmí vést k nepřiměřenému odkladu zahájení kontroly.
6. Na žádost úřadu poskytne příslušný orgán dotčeného členského státu zaměstnancům úřadu pomoc, která je nezbytná k účinnému plnění jejich úkolů, jak je stanoveno v písemném zmocnění uvedeném v čl. 7 odst. 2.

Dotčený členský stát v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 zajistí, aby byl zaměstnancům úřadu umožněn přístup ke všem informacím a dokumentům týkajícím se skutečností, které jsou předmětem vyšetřování, jež jsou nezbytné pro efektivní a účinné provedení kontrol a inspekce na místě, a aby si mohli tyto dokumenty nebo informace ponechat a zamezit tak nebezpečí jejich zmizení.

7. Pokud se dotčený hospodářský subjekt podrobí kontrole a inspekci na místě povolené podle tohoto nařízení, ustanovení čl. 2 odst. 4 nařízení (Euratom, ES) č. 2988/95 a čl. 6 odst. 1 třetího pododstavce a čl. 7 odst. 1 nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96 se nepoužijí, pokud tato ustanovení vyžadují dodržení vnitrostátního práva a mohou omezit přístup úřadu k informacím a dokumentaci podle podmínek vztahujících se na vnitrostátní správní kontrolory.

Pokud zaměstnanci úřadu zjistí, že se hospodářský subjekt kontrole nebo inspekci na místě povolené podle tohoto nařízení brání, poskytne jim dotčený členský stát nezbytnou pomoc ze strany donucovacích orgánů, aby mohl úřad provést kontrolu nebo inspekci na místě účinně a bez zbytečného odkladu.

Při poskytování pomoci podle tohoto odstavce nebo podle odstavce 6 jednají příslušné vnitrostátní orgány v souladu s vnitrostátními procesními pravidly, která se vztahují na dotčený příslušný vnitrostátní orgán. Jestliže tato pomoc vyžaduje podle vnitrostátních právních předpisů povolení justičního orgánu, musí být o toto povolení požádáno.

8. V rámci své vyšetřovací funkce provádí úřad kontroly a inspekce podle čl. 9 odst. 1 nařízení (ES, Euratom) č. 2988/95 a podle odvětvových předpisů, na něž se odkazuje v čl. 9 odst. 2 výše uvedeného nařízení, v členských státech a v souladu s platnými dohodami o spolupráci a vzájemné pomoci a jinými platnými právními nástroji ve třetích zemích a v prostorách mezinárodních organizací.
9. V případě, že je to nutné pro účely zjištění, zda došlo k podvodu, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie, má úřad v průběhu vnějšího vyšetřování přístup ke všem relevantním informacím a údajům, které souvisejí s vyšetřovanými skutečnostmi a které mají v držení orgány, instituce a subjekty, a to bez ohledu na nosič, na němž jsou uloženy. Za tímto účelem se použijí ustanovení čl. 4 odst. 2 a 4.
10. Aniž je dotčeno ustanovení čl. 12c odst. 1, může úřad v případě, že se ještě před rozhodnutím, zda zahájit vnější vyšetřování, zabývá informacemi naznačujícími, že došlo k podvodu, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie, informovat příslušné orgány dotčených členských států a v případě potřeby dotčené orgány, instituce a jiné subjekty.

Aniž jsou dotčeny odvětvové předpisy, na které se odkazuje v čl. 9 odst. 2 nařízení (ES, Euratom) č. 2988/95, zajistí příslušné orgány dotčených členských států, že budou podniknuty vhodné kroky v souladu s vnitrostátním právem, na nichž se může úřad podílet. Příslušné orgány dotčených členských států na požádání informují úřad o podniknutých krocích a o skutečnostech zjištěných na základě těchto informací, jak je uvedeno v prvním pododstavci tohoto odstavce.“

4) Článek 4 se mění takto:

a) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. V průběhu vnitřních vyšetřování:

- a) má úřad právo na okamžitý a neohlášený přístup k jakýmkoli relevantním informacím a údajům drženým orgány, institucemi a jinými subjekty, a to bez ohledu na nosič, na němž jsou uloženy, a právo na okamžitý a neohlášený přístup do jejich prostor. Úřad má možnost kontrolovat účetnictví orgánů, institucí a jiných subjektů. Úřad může pořizovat kopie a získávat výtahy z každého dokumentu a z obsahu každého nosiče informací, které jsou v držení orgánů, institucí a jiných subjektů, a v případě potřeby si ponechat tyto dokumenty nebo informace a zamezit tak nebezpečí jejich zmizení;
- b) může úřad od úředníků, jiných zaměstnanců, členů orgánů nebo institucí, vedoucích jiných subjektů nebo pracovníků požadovat ústní poskytnutí informací, mimo jiné i formou výslechu, a písemné poskytnutí informací.“;

b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. V souladu s článkem 3 může úřad provádět kontroly a inspekce na místě v prostorách hospodářských subjektů, aby získal přístup k

relevantním informacím o skutečnostech, které jsou předmětem vnitřního vyšetřování.“;

- c) v odstavci 8 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Aniž je dotčeno ustanovení čl. 12c odst. 1, může úřad v případě, že se ještě před rozhodnutím, zda zahájit vnitřní vyšetřování, zabývá informacemi naznačujícími, že došlo k podvodu, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie, informovat dotčený orgán, instituci nebo jiný subjekt. Dotčený orgán, instituce nebo jiný subjekt na požádání informují úřad o veškerých podniknutých krocích a o skutečnostech zjištěných na základě těchto informací.“

- 5) Článek 5 se mění takto:

- a) v odstavci 1 se první věta nahrazuje tímto:

„Aniž jsou dotčena ustanovení článku 12d, může generální ředitel zahájit vyšetřování v případě, že existuje dostatečně závažné podezření, které může být založeno i na informacích od třetí osoby nebo na anonymních informacích, že došlo k podvodu, úplatkářství nebo jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie.“;

- b) v odstavci 3 se doplňuje nová věta, která zní:

„Tento odstavec se nevztahuje na vyšetřování prováděná Úřadem evropského veřejného žalobce podle nařízení (EU) 2017/1939.“;

- c) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Pokud generální ředitel rozhodne, že vnější vyšetřování nezahájí, může neprodleně předat veškeré relevantní informace příslušným orgánům dotčeného členského státu, aby na jejich základě mohly přijmout náležitá opatření v souladu s právem Unie a vnitrostátním právem. V případě potřeby informuje úřad rovněž dotčený orgán, instituci nebo jiný subjekt.“

- 6) Článek 7 se mění takto:

- a) v odstavci 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Příslušné orgány členských států poskytují zaměstnancům úřadu nezbytnou pomoc, aby jim umožnily efektivně a bez zbytečného odkladu plnit jejich úkoly v souladu s tímto nařízením.“;

- b) v odstavci 3 se doplňuje druhý pododstavec, který zní:

„Na žádost úřadu v souvislosti se skutečnostmi, které jsou předmětem vyšetřování, poskytnou finanční zpravodajské jednotky zřízené podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849¹⁴ a ostatní dotčené příslušné orgány členských států úřadu:

¹⁴

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

- a) informace uvedené v [čl. 32a odst. 3] směrnice 2015/849¹⁵;
 - b) záznam transakcí, je-li to naprosto nezbytné pro účely vyšetřování.“;
 - c) v odstavci 3 se doplňuje třetí pododstavec, který zní:

„Při poskytování pomoci podle předchozích pododstavců jednají příslušné vnitrostátní orgány v souladu s vnitrostátními procesními pravidly, která se vztahují na dotčený příslušný vnitrostátní orgán.“;
 - d) v odstavci 6 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Vedle prvního pododstavce může dotčený orgán, instituce nebo jiný subjekt kdykoliv úřad konzultovat za účelem přijetí jakýchkoli vhodných preventivních opatření v úzké spolupráci s úřadem, včetně opatření na ochranu důkazů, a o těchto opatřeních neprodleně informují úřad.“;
 - e) odstavec 8 se nahrazuje tímto:

„8. Nelze-li vyšetřování skončit do dvanácti měsíců od zahájení, podává generální ředitel po uplynutí této lhůty dvanácti měsíců a poté každých šest měsíců dozorčímu výboru zprávu obsahující důvody a případně nápravná opatření navrhována s cílem vyšetřování urychlit.“
- 7) Článek 8 se mění takto:
- a) v odstavci 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud orgány, instituce a jiné subjekty podávají ohlášení Úřadu evropského veřejného žalobce v souladu s článkem 24 nařízení (EU) 2017/1939, mohou místo toho předat úřadu kopii ohlášení zaslaného Úřadu evropského veřejného žalobce.“;
 - b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Orgány, instituce a jiné subjekty a v případě, že jim v tom nebrání vnitrostátní právo, příslušné orgány členských států předají úřadu na jeho žádost nebo z vlastního podnětu všechny dokumenty a informace, které mají v držení a které souvisejí s vyšetřováním, jež úřad provádí.

Před zahájením vyšetřování předají úřadu na jeho žádost všechny dokumenty nebo informace, které mají v držení a které jsou nezbytné k posouzení tvrzení nebo použití kritérií pro zahájení vyšetřování, která jsou stanovena v čl. 5 odst. 1“;
 - c) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Orgány, instituce a jiné subjekty a v případě, že jim v tom nebrání vnitrostátní právo, příslušné orgány členských států předají úřadu další dokumenty nebo informace, které považují za významné, které mají v držení a které se týkají boje proti podvodům, úplatkářství a jinému protiprávnímu jednání ohrožujícímu finanční zájmy Unie.“;
 - d) doplňuje se nový odstavec 4, který zní:

¹⁵ Ustanovení čl. 32a odst. 3 bude do směrnice (EU) 2015/849 vloženo směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/XX, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849, s ohledem na niž bylo dne 19. prosince 2017 dosaženo politické dohody a která má být podle očekávání přijata v příštích měsících.

„4. Tento článek se nevztahuje na Úřad evropského veřejného žalobce, pokud jde o trestné činy, u nichž by mohl vykonat svou pravomoc v souladu s články 22 a 25 nařízení (EU) 2017/1939.

Tímto není dotčena možnost Úřadu evropského veřejného žalobce poskytnout úřadu příslušné informace o případech v souladu s čl. 34 odst. 8, čl. 36 odst. 6, čl. 39 odst. 4 a čl. 101 odst. 3 a 4 nařízení (EU) 2017/1939.“

8) Článek 9 se mění takto:

a) v odstavci 4 se třetí pododstavec nahrazuje tímto:

„V náležitě odůvodněných případech, kdy je to nezbytné k zachování důvěrnosti vyšetřování nebo kdy se použijí vyšetřovací postupy, které spadají do působnosti Úřadu evropského veřejného žalobce nebo vnitrostátního justičního orgánu, může generální ředitel rozhodnout, že splnění povinnosti vyzvat dotčenou osobu k vyjádření bude odloženo.“

9) Článek 10 se mění takto:

a) v odstavci 4 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Úřad jmenuje v souladu s článkem 24 nařízení (ES) č. 45/2001 inspektora ochrany údajů.“

10) Článek 11 se mění takto:

a) v odstavci 1 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Ke zprávě mohou být připojena doporučení generálního ředitele ohledně opatření, která mají být přijata. V těchto doporučeních jsou v příslušných případech uvedena veškerá disciplinární, správní, finanční nebo soudní opatření dotčených orgánů, institucí a jiných subjektů a příslušných orgánů dotčených členských států, a zejména upřesněny odhadované částky, které mají být vymáhány, a předběžná právní kvalifikace zjištěných skutečností.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Při vypracovávání těchto zpráv a doporučení je nutné zohlednit příslušná ustanovení práva Unie, a pokud je v daném případě použitelné, též vnitrostátního práva dotčeného členského státu.

Po jednoduchém ověření jejich pravosti představují zprávy vypracované na tomto základě přípustné důkazy v soudním řízení netrestní povahy u vnitrostátních soudů, jakož i ve správních řízeních v členských státech.

Zprávy vyhotovené úřadem představují stejným způsobem a za stejných podmínek jako úřední zprávy vypracované vnitrostátními správními kontrolory důkazy přípustné v trestním řízení členského státu, pokud je jejich použití nezbytné. Vztahují se na ně stejná pravidla hodnocení, jako tomu je u úředních zpráv vypracovaných vnitrostátními správními kontrolory, a mají stejnou důkazní hodnotu jako tyto zprávy.

Členské státy oznámí úřadu pravidla vnitrostátního práva, která jsou relevantní pro účely třetího pododstavce.

Zprávy vypracované úřadem představují přípustné důkazy v soudních řízeních u soudů Unie a ve správních řízeních v Unii.“;

c) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Zprávy a doporučení vypracované po skončení vnějšího vyšetřování a veškeré důležité související dokumenty se podle předpisů o vnějších vyšetřováních předají příslušným orgánům dotčených členských států a v případě potřeby dotčenému orgánu, instituci nebo jinému subjektu. Uvedený orgán, instituce nebo jiný subjekt přijme taková opatření, která jsou vzhledem k výsledkům vnějšího vyšetřování nezbytná, a uvědomí o nich úřad ve lhůtě stanovené v doporučeních připojených ke zprávě a kromě toho na žádost úřadu.“

11) Článek 12 se mění takto:

a) v odstavci 1 se doplňuje nová věta, která zní:

„Může předat informace rovněž dotčenému orgánu, instituci nebo jinému subjektu.“;

b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Pokud jim v tom nebrání jejich vnitrostátní právo, informují příslušné orgány dotčeného členského státu úřad z vlastního podnětu nebo na jeho žádost včas o opatřeních přijatých na základě informací, které jim byly předány podle tohoto článku.“;

c) doplňuje se nový odstavec 5, který zní:

„5. Z vlastního podnětu nebo na žádost si může úřad vyměňovat příslušné informace se sítí Eurofisc, která byla zřízena nařízením Rady (EU) č. 904/2010¹⁶.“

12) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 12a

Koordinační služby pro boj proti podvodům v členských státech

1. Pro účely tohoto nařízení určí členské státy službu (dále jen „koordinační služba pro boj proti podvodům“), která bude napomáhat účinné spolupráci a výměně informací, včetně informací operační povahy, s úřadem. V příslušných případech a v souladu s vnitrostátním právem může být koordinační služba pro boj proti podvodům považována za příslušný orgán pro účely tohoto nařízení.
2. Na žádost úřadu a před rozhodnutím o zahájení vyšetřování, jakož i během vyšetřování či posléze koordinační služby pro boj proti podvodům poskytnou, získají nebo koordinují potřebnou pomoc, aby mohl úřad plnit účinně své úkoly. Tato pomoc zahrnuje zejména pomoc příslušných vnitrostátních orgánů poskytovanou podle čl. 3 odst. 6 a 7, čl. 7 odst. 3 a čl. 8 odst. 2 a 3.
3. Úřad si může vyžádat pomoc koordinačních služeb pro boj proti podvodům při provádění koordinačních činností podle článku 12b, v příslušných případech včetně horizontální spolupráce a výměny informací mezi koordinačními službami pro boj proti podvodům.

¹⁶ Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 268, 12.10.2010, s. 1).

Článek 12b

Koordinační činnosti

1. Podle čl. 1 odst. 2 může úřad organizovat a usnadňovat spolupráci mezi příslušnými orgány členských států, orgány, institucemi a jinými subjekty, jakož i v souladu s platnými dohodami o spolupráci a vzájemné pomoci a jinými platnými právními nástroji mezi orgány třetích zemí a mezinárodními organizacemi. Za tímto účelem mohou zúčastněné orgány a úřad shromažďovat, analyzovat a vyměňovat si informace, včetně informací operační povahy. Zaměstnanci úřadu mohou doprovázet příslušné orgány provádějící vyšetřovací činnosti, a to na žádost těchto orgánů. Použijí se ustanovení článku 6, čl. 7 odst. 6 a 7, čl. 8 odst. 3 a článku 10.
2. Úřad může vypracovat zprávu o provedených koordinačních činnostech a ve vhodných případech ji předat příslušným vnitrostátním orgánům a dotčeným orgánům, institucím a jiným subjektům.
3. Tento článek se použije, aniž by byl dotčen výkon pravomocí úřadu, které jsou svěřeny Komisi ve zvláštních ustanoveních upravujících vzájemnou pomoc mezi správními orgány členských států a spolupráci mezi těmito orgány a Komisí.
4. Úřad se může účastnit společných vyšetřovacích týmů vytvořených podle platného práva Unie a vyměňovat si v tomto rámci informace operační povahy, které byly získány podle tohoto nařízení.

Článek 12c

Ohlašování trestného jednání, u něhož by Úřad evropského veřejného žalobce mohl vykonat svou pravomoc

1. Úřad ohlásí Úřadu evropského veřejného žalobce bez zbytečného odkladu jakékoli trestné jednání, u něhož by mohl Úřad evropského veřejného žalobce vykonat svou pravomoc v souladu s článkem 22 a čl. 25 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2017/1939. Ohlášení je zasláno v kterékoli fázi před zahájením vyšetřování úřadu nebo v jeho průběhu.
2. Ohlášení musí obsahovat alespoň popis skutečností, včetně posouzení škody, která byla nebo by mohla být způsobena, možné právní kvalifikace, jakož i veškeré dostupné informace o potenciálních obětech, podezřelých a dalších dotčených osobách.
3. Úřad není povinen ohlásit Úřadu evropského veřejného žalobce tvrzení, která jsou zjevně nepodložená.

V případech, kdy informace, které úřad obdržel, neobsahují prvky uvedené v odstavci 2 a kdy neprobíhá vyšetřování úřadu, může úřad provést předběžné posouzení předložených tvrzení. Posouzení se provede urychleně, každopádně do dvou měsíců od obdržení informací. V průběhu tohoto posuzování se použije článek 6 a čl. 8 odst. 2.

Po tomto předběžném posouzení podá úřad zprávu Úřadu evropského veřejného žalobce, jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci 1.

4. Pokud jednání uvedené v odstavci 1 vyjde najevo během vyšetřování prováděného úřadem a Úřad evropského veřejného žalobce zahájí na základě tohoto ohlášení vyšetřování, nepokračuje úřad ve vyšetřování týchž skutečností, vyjma v souladu s články 12e nebo 12f.

Za účelem uplatňování prvního pododstavce ověří úřad v souladu s čl. 12g odst. 2 prostřednictvím systému správy případů Úřadu evropského veřejného žalobce to, zda Úřad evropského veřejného žalobce provádí vyšetřování. Úřad si může od Úřadu evropského veřejného žalobce vyžádat další informace. Úřad evropského veřejného žalobce odpoví na tuto žádost do deseti pracovních dnů.

5. Orgány, instituce a jiné subjekty mohou úřad požádat o předběžné posouzení tvrzení, která jim byla oznámena. Pro účely těchto žádostí se použije odstavec 3.
6. Pokud na základě ohlášení Úřadu evropského veřejného žalobce v souladu s tímto článkem uzavře úřad své vyšetřování, ustanovení čl. 9 odst. 4 a článku 11 se nepoužijí.

Článek 12d

Vyloučení zdvojování vyšetřování

Generální ředitel nezačíná vyšetřování podle článku 5, pokud Úřad evropského žalobce provádí vyšetřování týchž skutečností, vyjma v souladu s články 12e nebo 12f.

Za účelem uplatňování prvního pododstavce ověří úřad v souladu s čl. 12g odst. 2 prostřednictvím systému správy případů Úřadu evropského veřejného žalobce to, zda Úřad evropského veřejného žalobce provádí vyšetřování. Úřad si může od Úřadu evropského veřejného žalobce vyžádat další informace. Úřad evropského veřejného žalobce odpoví na tuto žádost do deseti pracovních dnů.

Článek 12e

Podpora, kterou úřad poskytuje Úřadu evropského veřejného žalobce

1. V průběhu vyšetřování vedeného Úřadem evropského veřejného žalobce a na jeho žádost podle čl. 101 odst. 3 nařízení (EU) 2017/1939 úřad v souladu se svým mandátem podporuje nebo doplňuje činnost Úřadu evropského veřejného žalobce, a to zejména:
 - a) poskytováním informací, analýz (včetně forenzních analýz), odborných znalostí a provozní podpory;
 - b) usnadněním koordinace konkrétních opatření příslušných vnitrostátních správních orgánů a subjektů Unie;
 - c) provedením správního vyšetřování.
2. Podle odstavce 1 je žádost předána písemně a upřesňuje opatření, jejichž provedení Úřad evropského veřejného žalobce požaduje od úřadu, a v příslušných případech předpokládanou lhůtu pro jejich provedení. Žádost obsahuje informace o vyšetřování Úřadu evropského veřejného žalobce, pokud jsou důležité pro účely žádosti. V případě potřeby si úřad může vyžádat doplňkové informace.

Článek 12f

Doplňující vyšetřování

1. V řádně odůvodněných případech, kdy Úřad evropského veřejného žalobce provádí vyšetřování a kdy se generální ředitel domnívá, že je nutno zahájit vyšetřování v souladu s mandátem úřadu za účelem usnadnění přijetí preventivních opatření nebo

finančních, disciplinárních či správních opatření, o tom úřad písemně informuje Úřad evropského veřejného žalobce s upřesněním povahy a účelu vyšetřování.

Do 30 dnů od obdržení těchto informací může Úřad evropského veřejného žalobce vznést proti zahájení vyšetřování nebo provedení určitých úkonů v souvislosti s vyšetřováním námitku, je-li to nezbytné k tomu, aby se zamezilo ohrožení jeho vlastního vyšetřování nebo trestního stíhání, a to po dobu, kdy tyto důvody přetrvávají. Úřad evropského veřejného žalobce vyrozumí úřad bez zbytečného odkladu, jakmile důvody pro námitku přestanou platit.

Pokud Úřad evropského veřejného žalobce nevznese námitku ve lhůtě stanovené v předchozím pododstavci, může úřad zahájit vyšetřování a provede je v úzké konzultaci s Úřadem evropského veřejného žalobce.

Úřad své vyšetřování pozastaví nebo ukončí nebo se zdrží provedení určitých úkonů souvisejících s vyšetřováním, pokud Úřad evropského veřejného žalobce vznese námitku posléze, a to z týchž důvodů, jaké jsou uvedeny ve druhém pododstavci.

2. Pokud Úřad evropského veřejného žalobce informuje v reakci na žádost o informace podanou podle článku 12d úřad o tom, že vyšetřování neprovádí, a následně zahájí vyšetřování týchž skutečností, vyrozumí o tom neprodleně úřad. Pokud se po obdržení těchto informací generální ředitel domnívá, že by vyšetřování zahájené úřadem mělo pokračovat za účelem usnadnění přijetí preventivních opatření nebo finančních, disciplinárních nebo správních opatření, použije se odstavec 1.

Článek 12g

Pracovní ujednání a výměna informací s Úřadem evropského veřejného žalobce

1. Je-li to nezbytné k usnadnění spolupráce s Úřadem evropského veřejného žalobce podle čl. 1 odst. 4a, dohodne se úřad s Úřadem evropského veřejného žalobce na správních ujednáních. Tato pracovní ujednání mohou stanovit praktické podrobnosti týkající se výměny informací, včetně osobních údajů, operačních, strategických nebo technických informací a utajovaných informací. Obsahují podrobná ujednání o průběžné výměně informací při přijímání a ověřování tvrzení ze strany obou úřadů.
 2. Úřad má nepřímý přístup k informacím v systému správy případů Úřadu evropského veřejného žalobce na základě vyhledávání shody. Kdykoliv je nalezena shoda mezi údaji zadanými do systému správy případů úřadem a údaji v držení Úřadu evropského veřejného žalobce, je tato skutečnost sdělena jak úřadu OLAF, tak i Úřadu evropského veřejného žalobce. Úřad přijme vhodná opatření, aby Úřadu evropského veřejného žalobce na základě vyhledávání shody umožnil přístup k informacím ve svém systému správy případů.“
- 13) Článek 16 se mění takto:
- a) v odstavci 1 se třetí věta nahrazuje tímto:
„Na žádost Evropského parlamentu, Rady, Komise, generálního ředitele nebo dozorčího výboru mohou být *ad hoc* přizváni k účasti zástupci Účetního dvora, Úřadu evropského veřejného žalobce, Eurojustu nebo Europolu.“;
 - b) v odstavci 2 se písmeno d) nahrazuje tímto:
„d) rámce pro vztahy mezi úřadem a orgány, institucemi a jinými subjekty, zejména Úřadem evropského veřejného žalobce;“.
- 14) Článek 17 se mění takto:

- a) odstavec 3 se nahrazuje tímto:
- „3. Generální ředitel úřadu nesmí při plnění svých úkolů týkajících se zahájení a provádění vnějších a vnitřních vyšetřování nebo koordinačních činností, nebo vypracování zpráv na základě těchto vyšetřování nebo koordinačních činností vyžadovat ani přijímat pokyny od žádné vlády ani orgánu, instituce nebo jiného subjektu. Pokud se generální ředitel domnívá, že opatření přijaté Komisí ohrožuje jeho nezávislost, okamžitě o tom informuje dozorčí výbor a rozhodne o tom, zda proti Komisi podá žalobu k Soudnímu dvoru.“;
- b) v odstavci 5 se písmeno b) nahrazuje tímto:
- „b) o případech, kdy byly předány informace justičním orgánům členských států a Úřadu evropského veřejného žalobce;“
- c) v odst. 8 prvním pododstavci se doplňuje nové písmeno e), které zní:
- „e) vztahů s Úřadem evropského veřejného žalobce.“

Článek 2

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
2. Články 12c až 12f uvedené v čl. 1 bodě 12 se použijí ode dne stanoveného v souladu s čl. 120 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení (EU) 2017/1939.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*